

Zbiór Orzeczeń

Sprawa C-595/14

Parlament Europejski przeciwko Radzie Unii Europejskiej

Skarga o stwierdzenie nieważności — Zastąpienie zaskarżonej decyzji w trakcie postępowania — Przedmiot skargi — Współpraca policyjna i sądowa w sprawach karnych — Poddanie nowej substancji psychoaktywnej środkom kontroli — Właściwe ramy prawne w związku z wejściem w życie traktatu z Lizbony — Przepisy przejściowe — Konsultacja z Parlamentem Europejskim

Streszczenie – wyrok Trybunału (trzecia izba) z dnia 23 grudnia 2015 r.

1. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Interes prawny — Interes podlegający ocenie w chwili wniesienia skargi — Uchylenie zaskarżonego aktu w trakcie postępowania — Stwierdzenie umorzenia postępowania — Niedopuszczalność — Zachowanie interesu skarżącego w uzyskaniu uznania niezgodności z prawem zaskarżonego aktu*

(art. 263 TFUE)

2. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Prawo państw członkowskich, Parlamentu, Rady i Komisji do wniesienia skargi — Dopuszczalność nieuzależniona od wykazania interesu prawnego — Decyzja zastępująca w toku postępowania zaskarżoną decyzję — Utrzymanie w mocy wcześniejszych skutków zaskarżonej decyzji — Skarga, która nie stała się bezprzedmiotowa*

(art. 263 akapit drugi TFUE; decyzje Rady: 2014/688; 2015/1875, motyw 35, art. 1–3)

3. *Współpraca policyjna — Współpraca sądowa w sprawach karnych — Decyzja 2005/387 w sprawie wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych — Wykładnia art. 8 ust. 3 owej decyzji — Wykładnia zgodna z przepisami traktatu UE regulującymi, w chwili przyjmowania tej decyzji, wykonywanie aktów o charakterze generalnym w tej dziedzinie — Obowiązek konsultacji Parlamentu przez Radę przed przyjęciem środka wykonawczego do danej decyzji — Uchylenie art. 39 ust. 1 UE — Brak wpływu*

[art. 34 ust. 2 lit. c) UE, art. 39 ust. 1 UE; protokół nr 36 załączony do traktatów UE i FUE, art. 9; decyzja Rady 2005/387, art. 8 ust. 3]

4. *Skarga o stwierdzenie nieważności — Wyrok stwierdzający nieważność — Skutki — Ograniczenie przez Trybunał — Stwierdzenie nieważności decyzji 2014/688 w sprawie poddania określonych substancji psychoaktywnych środkom kontroli — Ryzyko wpływu na skuteczność kontroli danych substancji i na ochronę zdrowia publicznego — Utrzymanie w mocy skutków zaskarżonej decyzji*

(art. 264 akapit drugi TFUE; decyzja Rady 2014/688)

1. Uchylenie aktu zaskarżonego w ramach skargi o stwierdzenie nieważności, które to uchylenie nastąpiło po wniesieniu owej skargi, nie skutkuje samo w sobie obowiązkiem umorzenia postępowania przez sąd ze względu na brak przedmiotu lub brak interesu prawnego w dacie wydania wyroku. Jednakże interes prawny skarżącego w odniesieniu do przedmiotu skargi musi istnieć na etapie jej wnoszenia pod rygorem jej niedopuszczalności. Zarówno ten przedmiot skargi, jak i interes prawny muszą istnieć, pod rygorem umorzenia postępowania, do momentu wydania orzeczenia sądowego, co oznacza, że skarga powinna w efekcie móc doprowadzić do poprawy sytuacji skarżącego.

W konsekwencji gdy zaskarżony akt przestał wywoływać skutki w trakcie postępowania, dalsze trwanie interesu prawnego skarżącego musi zostać ocenione przez Trybunał *in concreto* przy uwzględnieniu w szczególności skutków zarzucanej niezgodności z prawem oraz charakteru szkody, której poniesienie się podnosi.

(por. pkt 16–18)

2. Przewidziane w art. 263 ust. 2 TFUE prawo Parlamentu Europejskiego do wniesienia skargi – podobnie jak określone w tym samym przepisie prawo państw członkowskich do wniesienia skargi – nie jest zaś uzależnione od wykazania interesu prawnego. A zatem rozstrzygnięcie Trybunału, aby orzekać – albo przeciwnie umorzyć postępowanie – w danej sprawie nie może logicznie zależeć od stwierdzenia dalszego istnienia interesu prawnego Parlamentu po przyjęciu decyzji będącej przedmiotem skargi. W tym kontekście Trybunał może stwierdzić, iż nie ma już potrzeby orzekania w przedmiocie skarg wniesionych przez państwa członkowskie, gdy w następstwie stwierdzenia nieważności lub cofnięcia zaskarżonego aktu państwa te osiągnęły zamierzony przez ich skargę skutek.

Zatem dopuszczalna jest skarga na decyzję 2014/688 w sprawie poddania określonych substancji psychoaktywnych środkom kontroli, w zakresie w jakim zastąpienie owej decyzji decyzją wykonawczą 2015/1875 w sprawie poddania określonych substancji psychoaktywnych środkom kontroli, utrzymało wcześniejsze skutki zaskarżonej decyzji i zasadniczo nie wywołało zatem skutków równoważnych z tymi, które zasadniczo wywołałoby stwierdzenie nieważności tej decyzji. W tym względzie z motywu 35 i art. 2 decyzji 2015/1875 wynika, że stosuje się ją bez uszczerbku dla obowiązków wynikających z decyzji 2014/688 jeśli chodzi o termin wyznaczony, aby poddać rozpatrywane substancje psychoaktywne środkom kontroli i sankcjom karnym, a mianowicie najpóźniej do dnia 2 października 2015 r. Z powyższego wynika, że Rada ani nie zamierzała podać w wątpliwość ważności tych wynikających z decyzji 2014/688 obowiązków, ani nie ustanowiła w sposób retroaktywny ważności wspomnianych obowiązków na podstawie decyzji 2015/1875.

(por. pkt 20–23, 26)

3. Co się tyczy decyzji 2005/387 w sprawie wymiany informacji, oceny ryzyka i kontroli nowych substancji psychoaktywnych, której art. 8 ust. 3 przewiduje możliwość poddania przez Radę środkom kontroli nowej substancji psychoaktywnej, wspomniany art. 8 ust. 3, zgodnie z art. 9 protokołu (nr 36) w sprawie postanowień przejściowych, nadal wywołuje skutki prawne po wejściu w życie traktatu z Lizbony, dopóki nie zostanie uchylony, dopóki nie zostanie stwierdzona jego nieważność lub dopóki nie zostanie on zmieniony, i pozwala zatem na przyjmowanie środków wykonawczych zgodnie z określoną w nim procedurą. W tym względzie art. 8 ust. 3 decyzji 2005/387 należy, zgodnie z art. 39 ust. 1 UE, interpretować w ten sposób, że pozwala on Radzie na poddanie środkom kontroli nowej substancji psychoaktywnej jedynie po konsultacji z Parlamentem.

Uchylenie art. 39 ust. 1 UE przez traktat z Lizbony nie podaje w wątpliwość tego obowiązku konsultacji z Parlamentem Europejskim, ponieważ po pierwsze, obowiązek dokonywania wykładni aktu prawa wtórnego zgodnie z prawem pierwotnym wynika z ogólnej zasady wykładni, zgodnie z którą przepis powinien być interpretowany, tak dalece, jak to możliwe, w sposób, który nie podważa jego ważności, oraz po drugie, ponieważ zgodność z prawem aktu Unii powinna być oceniana na podstawie stanu faktycznego i prawnego istniejącego w chwili wydania tego aktu. Tymczasem prawidłowa konsultacja

z Parlamentem w wypadkach przewidzianych we właściwych normach prawa Unii stanowi istotny wymóg proceduralny, którego nieprzestrzeganie skutkuje nieważnością danego aktu. W konsekwencji, należy stwierdzić nieważność decyzji opartej na art. 8 ust. 3 decyzji 2005/387, która została przyjęta przez Radę bez wcześniejszej konsultacji z Parlamentem.

(por. pkt 35, 39–42)

4. Zobacz tekst orzeczenia.

(por. pkt 46–49)